

Τεύχος 1 – 2015

Εκδότης:

Safer Internet Hellas,
Επικεφαλής Δράσης
Ενημέρωσης *Saferinternet.gr*,
Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς
Διαδικτύου

Email: info@saferinternet.gr

Επικοινωνία:

Δρ. Βερόνικα Σαμαρά
Τηλ. 210 6212365
Email: vsamara@sihellas.org

Περιεχόμενα

Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου 2015: «Όλοι μαζί, για ένα καλύτερο Διαδίκτυο!»	2
Γραμμή Καταγγελιών Safeline: στατιστικά για το έτος 2014	3
Οδηγός για τα ανθρώπινα δικαιώματα των χρηστών του Διαδικτύου	4
Εκδήλωση στο ΕΚ «Καταπολεμούμε το διαδικτυακό εκφοβισμό»: προτάσεις γυμνασίων – λυκείων (Μέρος Α')	4

Editorial

Αγαπητοί φίλοι,

Όπως κάθε χρονιά, έτσι και φέτος το πρώτο τεύχος του *Saferinternet.gr* για το έτος 2015 είναι αφιερωμένο στην **Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου**. Η ημέρα αυτή διοργανώνεται κάθε Φεβρουάριο από το Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Κέντρων Επαγρύπνησης και Ενημέρωσης *INSAFE*, με στόχο να προωθήσει την ασφαλέστερη και πιο υπεύθυνη χρήση των διαδραστικών τεχνολογιών, ειδικά από παιδιά και νέους ανθρώπους σε όλο τον κόσμο. Φέτος εορτάσαμε το δωδέκατο εορτασμό στις 10 Φεβρουαρίου σε περισσότερες από 100 χώρες σε 6 ηπείρους, εστιάζοντας στις θετικές πτυχές του Διαδικτύου και στη συνεργασία όλων μας, φορέων, γονέων, εκπαιδευτικών, μαθητών, γύρω από τη θεματική **«Όλοι μαζί, για ένα καλύτερο Διαδίκτυο!»**.

Πιστοί στο ραντεβού μας κάθε χρονιά, σας παραθέτουμε τα τελευταία αναλυτικά στοιχεία της SafeLine, της Ανοιχτής Γραμμής Καταγγελιών για παράνομο περιεχόμενο στο Διαδίκτυο, που δημοσιεύτηκαν εν όψει της Ημέρας Ασφαλούς Διαδικτύου.

Σας προτρέπουμε να διαβάσετε τον «Οδηγό για τα ανθρώπινα δικαιώματα των χρηστών του Διαδικτύου», ο οποίος υιοθετήθηκε στις 16 Απριλίου 2014 από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Τέλος, στο παρόν τεύχος καθώς και στα επόμενα τεύχη μας θα σας παραθέσουμε τις προτάσεις για την καταπολέμηση του διαδικτυακού εκφοβισμού από 33 γυμνάσια και λύκεια της χώρας, που εκπροσωπήθηκαν από μαθητές με τους συνοδούς καθηγητές τους σε σχετική θεματική εκδήλωση στο γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στις 13 Φεβρουαρίου 2015.

Μπορείτε πάντα να διαβάζετε τα νέα μας στο [Facebook](#) ή να μας ακολουθείτε στο [Twitter](#).

Εγγραφή / διαγραφή

Εάν θέλετε να λαμβάνετε το newsletter μας, στείλτε μας ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στην διεύθυνση info@sihellas.org με θέμα «subscribe SI Newsletter».

Εάν θέλετε να διαγραφείτε από την λίστα αποδεκτών, τότε στείλτε μας ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στην διεύθυνση info@sihellas.org με τον τίτλο «unsubscribe SI Newsletter».

■ **Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου 2015: «Όλοι μαζί, για ένα καλύτερο Διαδίκτυο!»**

Την Τρίτη, 10 Φεβρουαρίου, εορτάστηκε για 12η συνεχή χρονιά η Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου. Η Ημέρα εορτάστηκε για πρώτη φορά στις 6 Φεβρουαρίου 2004 σε 16 χώρες, υπό το συντονισμό του έργου SafeBorders και το πρόγραμμα Safer Internet της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το 2005 ανέλαβε τα ηνία το Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Κέντρων Ενημέρωσης & Επαγρύπνησης INSAFE, και σήμερα ο αριθμός των χωρών έχει ξεπεράσει τις 100 παγκοσμίως!

Φέτος, περισσότερες από 374 εκδηλώσεις υλοποιήθηκαν σε όλη την Ελλάδα εν όψει της Ημέρας Ασφαλούς Διαδικτύου 2015 υπό το συντονισμό του Saferinternet.gr, στο πλαίσιο της δράσης μας "Γίνε Πρεσβευτής της Ημέρας Ασφαλούς Διαδικτύου". Ευχαριστούμε όλους τους Πρεσβευτές μας! Σας προσκαλούμε να δείτε τη διασπορά των εκδηλώσεων στον «[Χάρτη Πρεσβευτών](#)» μας.

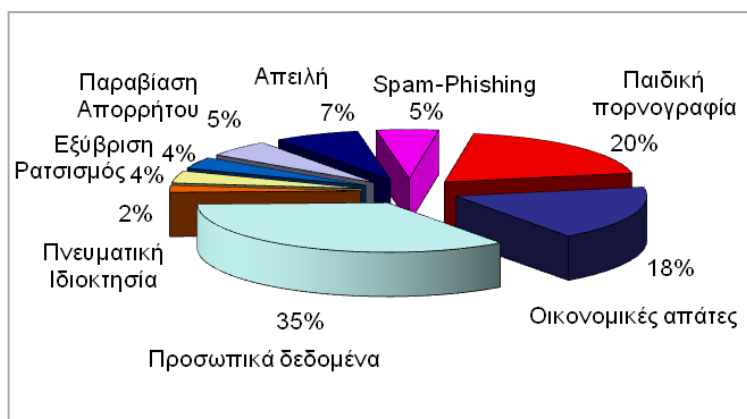

Περαιτέρω, την ημέρα του εορτασμού, 400 μαθητές της Δ' τάξης 11 δημοτικών σχολείων της ευρύτερης περιοχής της Αττικής, μαζί με τους εκπαιδευτικούς τους, παρακολούθησαν ειδική εκδήλωση για την ασφαλή πλοήγηση στο Διαδίκτυο, στο Δημοτικό Θέατρο Πεύκης, με τη στήριξη του ΠΕΑΠ Λυκόβρυσης-Πεύκης και της Google. Στην εκδήλωση αυτή, οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν την παιδική θεατρική παράσταση «Η Φάρμα του Διαδικτύου» και στη συνέχεια να συμμετέχουν ενεργά σε συζήτηση με εκπροσώπους από το Saferinternet.gr και τη Google.

■ **SafeLine: 20% του συνόλου έφτασαν οι καταγγελίες για παιδική πορνογραφία το 2014!**

Ο συνολικός αριθμός καταγγελιών που έλαβε η SafeLine κατά τη διάρκεια του 2014 ήταν 3435.

Αναλυτικότερα, το μεγαλύτερο ποσοστό των καταγγελιών αυτών αφορούσε την παραβίαση προσωπικών δεδομένων (35%). Ωστόσο, αυτό που είναι ιδιαίτερα αξιοπρόσεκτο είναι η αμέσως επόμενη κατηγορία παράνομου περιεχομένου που αφορά τις ιστοσελίδες που περιείχαν παιδική πορνογραφία. Για πρώτη χρονιά φέτος το ποσοστό αυτό έφτασε το 20%, περίπου 10 ποσοστιαίες μονάδες αυξημένο συγκριτικά με το περσινό έτος! Για την αντιμετώπιση των καταγγελιών αυτών που είναι άλλωστε και το κυρίαρχο μέλημα της Γραμμής συνεργαστήκαμε άμεσα τόσο με τη Μονάδα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας όσο και με τις υπόλοιπες Ανοικτές Γραμμές καταγγελιών μελών του INHOPE, ανάλογα με τη χώρα προέλευσης της εκάστοτε ιστοσελίδας. Όπως φαίνεται αναλυτικότερα και στο παρακάτω γράφημα, το 18% των αναφορών που λάβαμε αφορούσε οικονομικές απάτες, το 7% απειλές που έλαβαν χώρα στο διαδίκτυο, ενώ εγκλήματα όπως ο ρατσισμός, η εξύβριση ή η συκοφαντική δυσφήμιση, η παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών και η παραβίαση πνευματικής ιδιοκτησίας ακολουθούν με χαμηλότερα ποσοστά.

Τα κοινωνικά δίκτυα με επικρατέστερο το Facebook έκαναν και για το 2014 ιδιαίτερα έντονη την παρουσία τους, καθώς το 30% των αναφορών σχετίζονταν με παραβιάσεις και παράνομες δραστηριότητες μέσα σε αυτούς τους ιστοτόπους. Δημοφιλή και διαδραστικά όπως είναι, ελκύουν τους χρήστες να δημιουργήσουν εύκολα ένα προφίλ και μέσα από εκεί να δραστηριοποιούνται ποικιλοτρόπως. Ωστόσο, αυτή η έντονη ενασχόληση και η διάχυση πληροφοριών εύκολα μπορεί να οδηγήσει σε κάποιες μορφές εγκληματική δραστηριότητα που ένας ελλιπώς ενημερωμένος χρήστης μπορεί να πέσει θύμα. Προς αποτροπή αυτού του φαινομένου και για την επαρκέστερη ενημέρωση των χρηστών, η SafeLine έχει εκδώσει έναν οδηγό με χρήσιμες συμβουλές προστασίας από τις παράνομες δραστηριότητες που ενδέχεται να συμβούν μέσω του Facebook.

Ο οδηγός αυτός περιλαμβάνει εικονογραφημένες οδηγίες που μπορείτε να ακολουθήσετε προκειμένου να προστατέψετε το δικό σας προφίλ και των γύρω σας καθώς και τρόπους με τους οποίους θα είναι προστατευμένα τα προσωπικά σας δεδομένα ή τρόπους να αντιμετωπίσετε την προσέλκυση ανηλίκων για γενετήσιους λόγους (grooming). Μπορείτε εύκολα να κατεβάσετε και να εκτυπώσετε τον οδηγό από την [ιστοσελίδα](#) μας.

■ Οδηγός για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των χρηστών του Διαδικτύου

Στις 16 Απριλίου 2014 υιοθετήθηκε ο Οδηγός για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των χρηστών του Διαδικτύου από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης - Guide to Human Rights for Internet Users (Σύσταση CM/Rec (2014)6) ο οποίος αναδεικνύει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει το Διαδίκτυο στην καθημερινότητα των ατόμων, καθώς και τις επιδράσεις που έχει σε κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο. Παράλληλα, υπογραμμίζει την ανάγκη διασφάλισης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των διαδικτυακών χρηστών, δεδομένου μάλιστα ότι η πρόσβαση στο Διαδίκτυο -αν και δεν έχει ακόμη αναγνωρισθεί επισήμως ως ανθρώπινο δικαίωμα- θεωρείται ως βασική προϋπόθεση της άσκησης θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως του δικαιώματος της έκφρασης, της πληροφόρησης, της μη-διάκρισης κ.α.

Ειδικότερα, ο **Οδηγός για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των Χρηστών του Διαδικτύου** συνιστά ένα χρήσιμο εργαλείο για κάθε χρήστη, ο οποίος δεν έχει εξειδικευμένη γνώση (λόγω εκπαίδευσης ή ενασχόλησης) με το σύνολο των λειτουργιών και των δυνατοτήτων του μέσου. Ουσιαστικά, επικεντρώνεται στην ικανότητα των χρηστών να διαχειρίζονται ορθολογικά τη δράση τους στο Διαδίκτυο μέσω της κατανόησης ότι οι επιλογές στις οποίες προβαίνουν ή ακόμη το γεγονός ότι συναινούν με ορισμένες λειτουργίες, ενδέχεται να θίξει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τους, αλλά και τη διασφάλιση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές διορθωτικές ενέργειες, στην περίπτωση που κάποιος χρήστης θεωρήσει ότι παραβιάζονται ή και περιορίζονται θεμελιώδη δικαιώματά του.

Υπογραμμίζεται ότι ο Οδηγός δεν καθιερώνει νέα δικαιώματα και ελευθερίες, αλλά αναδεικνύει υφιστάμενες αρχές, οι οποίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το σύνολο των ήδη κατοχυρωμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, όπως καταγράφονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο περιβάλλον του Διαδικτύου, καθώς και σε λοιπά νομοθετικά κείμενα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ως εκ τούτου, οι θεματικές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις οποίες επικεντρώνεται είναι οι ακόλουθες: α) «Πρόσβαση και διάκριση», β) «Ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης», γ) «Δικαίωμα που συνέρχεται, του συνεταιρίζεσθαι και της συμμετοχής», δ) «Ιδιωτικότητα και προστασία προσωπικών δεδομένων», ε) «Εκπαίδευση και Παιδεία», στ) «Παιδιά και Έφηβοι» και ζ) «Αποτελεσματικά διορθωτικά μέτρα».

Μπορείτε να διαβάσετε τον οδηγό στην Ελληνική γλώσσα [εδώ](#), όπως αποδόθηκε υπό την επιμέλεια του Τμήματος Οπτικοακουστικών Μέσων και Αρχείων της Διεύθυνσης Μέσων Ενημέρωσης, της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης.

■ Θεματική εκδήλωση στο ΕΚ: «Καταπολεμούμε το διαδικτυακό εκφοβισμό»

«Οι παρατηρητές να πάψουν να είναι παρατηρητές. Τα θύματα να τολμήσουν να το πουν, να διεκδικήσουν το δικαίωμά τους στην προστασία. Χρειάζονται ενθάρρυνση και στήριξη. Για το θύτη, το βασικό είναι η αποθάρρυνση, και να υπάρχει ο φόβος της ποινής ή έστω ο φόβος της αποδοκιμασίας. Για να γίνουν όλα αυτά, χρειάζεται ενημέρωση και εκπαίδευση. Και όλα τα παιδιά να καταλάβουν ότι τα αφορά».

Αυτές ήταν μερικές από τις προτάσεις για την καταπολέμηση του διαδικτυακού εκφοβισμού από τον Αντιπρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Δημήτριο Παπαδημούλη, στην εκδήλωση για το «cyberbullying» που διοργανώθηκε από τη Δράση Saferinternet.gr, με τη στήριξη του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, και με τις παρεμβάσεις 33 εκπροσώπων-μαθητών από γυμνάσια και λύκεια της χώρας, την Παρασκευή 13 Φεβρουαρίου 2015.

Μέσα από τις προφορικές τους παρεμβάσεις οι μαθητές αλλά και οι συνοδοί εκπαιδευτικοί τους τόνισαν τα παρακάτω:

- Την πρωταρχική σημασία της **παιδείας** ως το κλειδί για την πρόληψη και την καταπολέμηση του διαδικτυακού εκφοβισμού. Πολλά σχολεία ζήτησαν να υπάρχει συστηματική εκπαίδευση με ειδικό μάθημα ασφαλούς πλοήγησης στο Διαδίκτυο, μάλιστα από μικρή ηλικία, στο ωρολόγιο πρόγραμμα. Επίσης, ζήτησαν συνεχή ενημέρωση σε επίπεδο σχολείου αλλά και οικογένειας.
- Αναδείχθηκε η **ενεργή συμμετοχή και η ανάδειξη της ευθύνης** όλων μας για αναφορά τέτοιων περιστατικών και αποκλεισμό του θύτη, μαζί με την πρωταρχική σημασία της **προστασίας της ιδιωτικότητάς μας** για την αποφυγή του διαδικτυακού εκφοβισμού.
- Τονίσθηκε η ανάγκη της **σωστής επικοινωνίας και εμπιστοσύνης** μέσα στην οικογένεια αλλά και μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών τους.
- Ζητήθηκε να υπάρχει **ειδικός ψυχικής υγείας σε κάθε σχολείο** (παιδοψυχολόγος), καθώς τα παιδιά χρειάζονται συναισθηματική ενδυνάμωση, έτσι ώστε ένα παιδί-θύμα να μπορεί άμεσα να μιλήσει, χωρίς ενοχές, και να λάβει βοήθεια.
- Τονίσθηκε η σημασία ενός σαφούς **νομικού πλαισίου** για την καταπολέμηση του εκφοβισμού.
- Τέλος, τονίστηκε ότι πρέπει όλοι μας να έχουμε **μηδενική ανοχή** σε κάθε μορφή εκφοβισμού.

Για να τιμήσουμε την προσπάθεια των συμμετεχόντων σχολείων και να αναδείξουμε τις πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις, στο παρόν τεύχος αλλά και σε όλα τα περαιτέρω τεύχη για το 2015, θα παραθέσουμε σε συνοπτική μορφή τις σχετικές παρεμβάσεις, με σειρά προτεραιότητας βάσει της ημερομηνίας αποστολής τους στο Saferinternet.gr.

3^ο Λύκειο Ηρακλείου Αττικής

Γιατί ασχολούμαστε με το φαινόμενο του «cyberbullying»; Το σύγχρονο αυτό φαινόμενο αφορά όλους όσους χρησιμοποιούν το διαδίκτυο, έχει ταχύτητα διάδοσης, έχει διάρκεια γιατί κανένα μήνυμα δεν μπορεί να διαγραφεί, ενώ χρήζει άμεσης αντιμετώπισης γιατί τα περιστατικά μπορεί να έχουν άσχημη κατάληξη. Αλλά ο πιο σημαντικός λόγος που οφείλουμε να ασχοληθούμε είναι το γεγονός ότι εισβάλλει στον προσωπικό μας χώρο. Εκεί όπου μέχρι πρότινος ο καθένας μας ένιωθε απόλυτα ασφαλής και προστατευμένος.

Όλοι θα συμφωνήσουμε ότι τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας μπορούμε να προσφέρουμε ουσιαστική βοήθεια στην αντιμετώπιση του φαινομένου. Το σημαντικότερο είναι η στάση μας ως παρατηρητές η οποία θα πρέπει να διακρίνεται από μηδενική ανοχή όταν πέσει στην αντίληψή μας, από τη σαφή θέση αντίθεσης μας απέναντι σε τέτοια φαινόμενα αλλά και την ξεκάθαρη καταδίκη σε όσες συμπεριφορές το συντηρούν.

Σημαντικότερη είναι η ενεργή στάση των παρατηρητών και η έντονη αντίθεσή τους στις αρνητικές πρακτικές, αλλά χωρίς βέβαια να ξεχνούμε το πόσο ζωτικής σημασίας είναι η στήριξη στο θύμα. Για να

πραγματοποιηθούν όλα αυτά χρειάζεται σωστή ενημέρωση μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος. Μόνο μαθητές που νιώθουν ασφαλείς μπορούν να αντιδράσουν και να προσφέρουν ουσιαστικά.

Αυτό που θεωρούμε εμείς ότι βοηθάει είναι η εξειδικευμένη ενημέρωση για καθηγητές, μαθητές και γονείς. Όσο πιο ενημερωμένοι είμαστε, τόσο πιο έτοιμοι θα είμαστε και για την αντίδρασή μας.

Εσπερινό ΓΕΛ Χαλκίδας

Η παγκόσμια κοινωνία της πληροφορίας αποτελεί πλέον μια πραγματικότητα, η οποία αδιαμφισβήτητα μας ανήκει και της ανήκουμε. Είμαστε σε ένα κόσμο ο οποίος δεν έχει ορατά όρια και περιορισμούς. Πολλοί έχουν πέσει θύματα εξαπάτησης, ηλεκτρονικών κλοπών, εκβιασμού ακόμα και πάσης φύσεως παρενόχλησης.

Ένα πρόβλημα το οποίο έχει περάσει και στο σχολείο είναι το «cyberbullying». Πρόβλημα που ελλοχεύει πλέον στη σχολική πραγματικότητα. Στο σχολείο μας, η ενημέρωση και η συνειδητοποίηση των κινδύνων που κρύβει το ίντερνετ, αποτελεί πρώτιστη προτεραιότητα. Κάθε χρόνο γίνεται ενημέρωση για τους κινδύνους στο διαδίκτυο την Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου. Επίσης, υπάρχει συνεργασία ενηλίκων μαθητών του σχολείου με τους ανήλικους και γι' αυτό το πρόβλημα. Μπορώ να πω ότι οι περισσότεροι μαθητές έχουν κατανοήσει ότι η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης πρέπει να γίνεται συνειδητά και ελεγχόμενα. Από τις συζητήσεις και τις ενημερώσεις θεωρούμε ότι είμαστε σε πολύ καλό επίπεδο.

Για να αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο χρειάζεται συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ των σχολείων. Επίσης είναι σημαντική η συγκρότηση ομάδας μαθητών σε κάθε σχολείο, όπως στο σχολείο μας, οι οποίες σε συνεργασία με τη διεύθυνση και το σύλλογο προλαμβάνουν καταστάσεις.

2^ο Γυμνάσιο Μοσχάτου

Ο όρος διαδικτυακός εκφοβισμός (cyberbullying) αφορά τον εκφοβισμό, την απειλή, την ταπείνωση ή την παρενόχληση παιδιών, προ-εφήβων και εφήβων που γίνεται μέσω της χρήσης του Διαδικτύου, κινητών τηλεφώνων είτε άλλων ψηφιακών τεχνολογιών από συνομηλίκους τους. Το σχολείο μας προτείνει τους εξής τρόπους αντιμετώπισης:

Αρχικά μπορεί να δημιουργηθεί ένα τμήμα αντιμετώπισης διαδικτυακού εκφοβισμού σε κάθε σχολείο, έτσι ώστε τα παιδιά να ευαισθητοποιηθούν στο θέμα αυτό, να ενημερώνονται, να προσέχουν τι ανεβάζουν στο κυβερνοχώρο και να γνωρίσουν πως οτιδήποτε ανεβάσουν στο Ίντερνετ παύει να είναι ιδιωτικό και γίνεται δημόσιο, με αποτέλεσμα όλα τα μάτια να μπορούν να το δουν.

Επιπλέον, μπορούμε να μοιράσουμε φυλλάδια στα παιδιά που να τους δίνουν παραπάνω πληροφορίες για το «cyberbullying» και το τι θα πρέπει να προσέχουν από εδώ και στο εξής.

Όσο για τα παιδιά που έχουν ήδη πέσει θύματα του διαδικτυακού εκφοβισμού μπορούν να επικοινωνήσουν με ειδικούς ψυχολόγους της Γραμμής Βοήθειας του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου στο τηλέφωνο: 210 6007686.

Ελληνογαλλική Σχολή Αγίας Παρασκευής «Ευγένιος Ντελακρουά», Ελένη Μουζάκη

Θεωρούμε γενικά ότι κεφαλαιώδη σημασία για τη σωστή αντιμετώπιση του «cyberbullying» έχει η σωστή στάση των γονέων απέναντι στα παιδιά τους και η καλή συνεργασία των εκπαιδευτικών με τους γονείς κυρίως των μαθητών με προβλήματα συμπεριφοράς.

Ιδιαίτερα λεπτό είναι το θέμα της απομόνωσης του παιδιού από τους συνομήλικους φίλους και της "απορρόφησης" του από το εικονικό περιβάλλον. Έτσι, το παιδί κινδυνεύει περισσότερο να γίνει θύμα παρενόχλησης και εκφοβισμού.

Είναι σημαντικό οι ενήλικες, με διακριτικό χειρισμό μέσω φιλικής συζήτησης και διακριτικής επίβλεψης να προτρέψουν τα παιδιά τους να δημιουργήσουν πραγματικούς φίλους και όχι "εικονικούς". Σε κάθε περίπτωση πρέπει να βεβαιωθούν γι' αυτό. Στην περίπτωση που το παιδί εξακολουθεί να παραμένει απρόθυμο, οι γονείς καλό είναι να οργανώσουν δραστηριότητες με στόχο να δώσουν κίνητρα για να βρεθεί με φίλους.

Για να επιτευχθεί μια σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ παιδιών και γονέων, ώστε, ό,τι κι αν συμβεί, τα παιδιά να ενημερώνουν τους γονείς και να στραφούν σε αυτούς για βοήθεια, η σχέση αυτή πρέπει να στηρίζεται στην αποδοχή, τη στήριξη, το διακριτικό και καλοπροαίρετο έλεγχο μακριά από υπερβολές, αρνητικές κρίσεις και απόλυτη στάση.

Καλό είναι οι γονείς να αποδεχθούν ότι η σημερινή πραγματικότητα καθιστά αναπόφευκτη την χρήση Η/Υ και να μην τον δαιμονοποιούν. Η πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση ενός προβλήματος είναι η πρόληψη.

2^ο ΕΠΑΛ Ιλίου

Στις μέρες μας, στο πλαίσιο μιας παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας, ανησυχητικές διαστάσεις έχει πάρει το φαινόμενο του διαδικτυακού εκφοβισμού. Μπορεί το φαινόμενο αυτό να περιοριστεί ή να αντιμετωπιστεί; Η απάντηση σε αυτό είναι ναι.

Αρχικά το θύμα πρέπει να αναφέρει το γεγονός στους γονείς του ή ακόμα στους φίλους ή στους καθηγητές του. Αν δεν έχει το θάρρος να απευθυνθεί σε αυτούς, τότε μπορεί να απευθυνθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες θα του προσφέρουν στήριξη και θα το συμβουλευθούν για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Θεωρώ ότι είναι αναγκαίο σε κάθε σχολείο ή τουλάχιστον ανά ομάδα σχολείων (π.χ. ανά 5 σχολεία) να υπηρετεί ειδικός, ο οποίος θα μπορούσε να προσφέρει ψυχολογική στήριξη στα θύματα και να ενημερώνει τους μαθητές και τους καθηγητές, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά σε καταστάσεις εκφοβισμού.

Τέλος, οι γονείς πρέπει να ενημερώνονται για τις ιστοσελίδες που επισκέπτεται το παιδί τους και για το περιεχόμενο αυτών. Ακόμα πρέπει να έχουν επικοινωνία μαζί του, ώστε να είναι ενήμεροι για το τι συμβαίνει στη διαδικτυακή του «ζωή».

Είναι σημαντικό λοιπόν, όλοι να αναλάβουμε δράση και να κινητοποιηθούμε για την αντιμετώπιση του διαδικτυακού εκφοβισμού.